

VÄXTBASERAT SVERIGE

Nyhetsbrev maj 2023

Sommaren står runt hörnet och livsmedelsrelaterade frågor är fortsatt i fokus för politiken, även om det nu finns tecken på att livsmedelspriserna faller tillbaka något. Växtbaserat Sverige har presenterat årets branschrapport som visar positiva siffror för det växtbaserade segmentet, trots inflations- och kostnadspress för företagen. Sverige är ett av de länder i Europa med högst försäljning av växtbaserade livsmedel per capita. Den långsiktiga trenden för det växtbaserade segmentets tillväxt är tydlig och att det fortsatt är hög efterfrågan på växtbaserade livsmedel, trots en viss avmattning i det växtbaserade segmentets tillväxt det senaste året.

”Under de senaste sex åren har den genomsnittliga årliga försäljningstillväxten för växtbaserade livsmedel hos medlemsföretagen i Växtbaserat Sverige legat mellan 15 och 30 procent. Det är en stark utveckling och något som investerare har uppmärksammat världen över. Försäljningen av växtbaserade livsmedel uppgick i Sverige 2022 till 2,2 miljarder kronor”, säger Per Frank, ordförande för Växtbaserat Sverige. Ta del av branschrapporten [här](#).

Den 5 maj hölls en debatt i riksdagen gällande revidering av livsmedelsstrategin. Landsbygdsminister Peter Kullgren lyfte fram att en del av det fortsatta arbetet är att lyssna på vad näringslivet efterfrågar och att inkludera företrädare från hela livsmedelskedjan i arbetet. Ministern påtalade också att regeringen har höga ambitioner när det gäller samtliga hållbarhetsperspektiv - ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet krävs för att nå en konkurrenskraftig livsmedelskedja. Landsbygdsministern sa att regeringen vill se en tydlig produktionsökning som skapar jobb i hela landet och som stärker svensk försörjningstrygghet. Ministern lyfte även fram fyra områden där regeringen arbetar vidare inom ramen för livsmedelsstrategin för att säkerställa den svenska konkurrenskraften. De fyra områdena är ökad livsmedelsexport, ökad innovationskraft, stärkt kompetensutveckling samt ökad regelförenkling och minskade administrativa kostnader. Fram till den 30 juni tar regeringen emot skriftliga synpunkter på den kommande livsmedelsstrategin.

Regeringen har kritiserats för att inte söka EU-stöd för frukt och grönt. Syftet med stödet är att säkerställa att fler skolbarn äter frukt, grönsaker och dricker mjölk. Varje medlemsland har rätt till ett EU-stöd på flera miljoner kronor, och den svenska regeringen har fått kritik för att inte ansöka om att ta del av stödet. Kritiken som framförts baseras på forskning som visar att svenska barn och ungdomar äter för lite frukt och grönt i dagsläget. Växtbaserat Sverige är aktiv i frågan om att utöka stödet till att omfatta även växtbaserade mejeriprodukter.

Aktuellt i politiken

Livsmedelsverket inrättar medborgarpanel kring hållbar livsmedelskonsumtion

Livsmedelsverkets medborgarpanel har fått i uppgift att undersöka hur det kan bli lättare att äta hållbart och hälsosamt i dagens samhälle. Panelen är den första nationella medborgarpanelen i Sverige och består av 60 medborgare. Förslagen som presenteras kommer att vara ett underlag för ett regeringsuppdrag som Livsmedelsverket fått tillsammans med Folkhälsomyndigheten, där myndigheterna ska ge förslag på mål, indikationer och insatsområden för en hållbar och hälsosam livsmedelskonsumtion. Förslaget ska presenteras i januari 2024.

Livsmedelsverket presenterar teoretisk analys av fyra olika styrmedel

Livsmedelsverket har genomfört en teoretisk analys av fyra olika styrmedel, bestående av EU:s skolfruktstöd, sänkt moms på frukt och grönsaker, avgift/skatt på drycker med tillsatt socker samt reglering av multipriskampanjer. Genomförandet grundar sig i ett regeringsuppdrag där Livsmedelsverket bland annat ska ta fram kunskap om metoder som kan minska konsumtionen av ohälsosam mat och istället öka konsumtionen av hälsosamma livsmedel. "I dagarna gav regeringen Jordbruksverket i uppdrag att ta fram ett förslag på hur EU:s skolfruktstöd kan användas i Sverige. Arbetet ska göras i samråd med Livsmedelsverket och den här rapporten kan bidra i det arbetet. Sverige är i dagsläget det enda landet i EU som inte nyttjar skolfruktstödet", säger Britta Ekman, chef för Livsmedelsverkets avdelning för hållbara matvanor. Rapporten innehåller inte några förslag eller rekommendationer.

Nationellt klimatmöte den 16 juni i Stockholm

Den 16 juni bjuder regeringen in till ett nationellt klimatmöte i Stockholm. Representanter från näringsliv, akademi, civilsamhälle och intresseorganisationer har bjudits in. Målet med mötet är att ta in synpunkter inför den klimathandlingsplan som regeringen ska presentera under hösten. Fokus under mötet är vägen till nettonollutsläpp, investeringar i fossilfri energi, gröna innovationer och en stärkt konkurrenskraft.

Klimathoppet

SVTs programserie Klimathoppet ägnade ett utav programmet i april till att handla om ifall vi människor behöver ändra vårt beteende för att rädda klimatet. Avsnittet utgick från IPCCs konstaterande att det är vi människor i den rika delen av världen som behöver ändra på vår livsstil för att Parisavtalet ska kunna uppnås och problematiserade kring hur man förmår människor att ändra sina vanor. Programmet bjöd även in en reklambyrå att pitcha på hur medelålders svenska män ska kunna ändra sitt beteende och äta mer vegetariskt. Byrån smalnade av caset till: Hur får vi jordbruksministern Peter Kullgren att halvera sin köttkonsumtion och utgick ifrån att ifall de kan vinna över Peter Kullgren till att äta kött varannan dag kan säkert flera män i hans ålder följa efter. Även om övertalningen inte lyckades, kan ni se avsnittet [här](#).

Växtbaserat Sveriges arbete

NNR Summary Report

Den 26 maj lämnade Växtbaserat Sverige in ett slutgiltigt remissvar på [NNR:s Summary Report](#), gällande förslag till uppdaterade nordiska näringsrekommendationer.

Formas Agenda 2030-konferens

Den 17 maj höll Formas en Agenda 2030-konferens och Växtbaserat Sverige var på plats. Temat bestod av kunskap och samarbetets roll för att rusta oss att hantera den osäkra tid och omvärld vi befinner oss i. Tre frågeställningar dominerade agendan: kunskap för att öppna dörrar mellan nationsgränser, kunskap som framtidens framgångsnyckel för Europa samt kunskap för samförstånd och samverkan i Sverige och Norden. Paneldebatterna betonade vikten av att vi alla har ett ansvar att driva på omställningen och att fortsätta söka och använda kunskap och innovation.

Seminarium: Nytt från Jordbruksverket om livsmedelsstrategin – hur går det för livsmedelskedjan?

Växtbaserat Sverige deltog den 5 maj på ett seminarium arrangerat av Jordbruksverket gällande livsmedelsstrategin. Under seminariet diskuterades vikten av att lyfta fördelarna med svenskt producerad livsmedel. Under pandemin blev det alltmer populärt att handla svenskproducerad mat, men i dagsläget är det i stället priset som styr. I Jordbruksverkets årsrapport beskrivs att utvecklingen för flera miljömålsindikationer går åt rätt håll, men att det inte går tillräckligt snabbt. De bedömer att inga miljömål som är tydligt kopplade till livsmedelsstrategin är i dagsläget möjliga att nå till år 2030. Läs Jordbruksverkets Årsrapport 2023 [här](#).

Kommande evenemang

Livsmedelsforskningsdag 1 juni – Lantbruksuniversitet

Den 1 juni arrangerar Formas tillsammans med Lantbruksuniversitet

Livsmedelsforskningsdagen 2023: Svält då, matfattigdom nu. Konferensen hålls på SLU Ultuna i Uppsala. Konferensen kommer att fokusera på den ökade inflationen och vad ökade livsmedelspriser gör med våra matvanor, beredskap för kris och möjligheten för hållbar produktion.

Exportevent med Try Swedish i Bryssel den 14 juni

Den 14 juni bjuder Try Swedish in till event kopplat till det svenska EU ordförandeskapet. På agendan står svenskproducerad mat och dryck, ekologiskt livsmedel, växtbaserad livsmedelsproduktion i Sverige samt cirkulär livsmedelsproduktion.

Webbinarium 25/9: Nya nordiska näringsrekommendationer - vad innebär de och vad händer nu?

I juni kommer de nya uppdaterade nordiska näringsrekommendationerna att lanseras. Miljö och hälsa vävs ihop för första gången och bakom förändringarna ligger vetenskapliga motiv. I september håller Livsmedelsverket ett [webbinarium](#) på temat och går djupare in på vad de uppdaterade rekommendationerna innebär och hur det praktiska arbetet tas vidare med bland annat nya kostråd.

Ny satsning från Vinnova på innovationsplattformar för ett hållbart matsystem

Vinnova gör en femårig satsning för att bygga upp innovationsplattformar med ambitiösa mål för ett miljömässigt, socialt och ekonomiskt hållbart matsystem. Vinnova söker efter personer som kan tänka visionärt och har förmågan att få andra med på banan. Det behövs engagerade doers, personer som har en passion för att skapa en mer hållbar och hälsosam framtid. För att lyckas behövs också personer som kan visualisera och konceptualisera för att hjälpa andra att se helheten. Den 31 maj genomfördes ett inspirationsmöte. Den 8 juni kommer det att genomföras en digital matchning kl 09-12, sista anmälningssdag till matchmakingen är den 31 maj. Läs mer om utlysningen [här](#).

Kommande seminarier och event

- Common Organisation of Market Regulation (CMO-förordningen), lagförslag gällande EU Marketing Standards. Kommissionen antog den 21 april en rapport om nya marknadsföringsstandarder för bl.a. torkade "leguminous vegetables" och sojabönor samt sände den till EU-parlamentet och ministerrådet, vilket är ett formellt steg för att EU-kommissionen ska kunna gå vidare och anta en delegerad akt på området. Det finns ingen presenterad tidsplan för den processen i dagsläget.
- EU Framework for Sustainable Food Systems. Kommissionens konsekvensanalys har underkänts av Regulatory Scrutiny Board (RSB), vilket innebär att konsekvensanalysen måste göras om. En ny analys väntas läggas fram för RSB i början av juni. Ett utlåtande av RSB väntas i slutet av juni. Oklart om Kommissionens förslag till ramförordning kan presenteras i september 2023 eller om det blir försenat.
- EU-kommissionen förväntas publicera lagstiftningsförslag om översynen av Informationsförordningen (FIC) och näringsprofiler efter sommaren 2023. I dagsläget finns ingen fastställd tidsplan.
- EU-kommissionen förväntas presentera lagförslag om EU:s hållbara jordbrukssystem, skolmjölkstöd och offentlig upphandling under Q4 2023.
- Förslaget till direktiv om Green Claims Directive kommer nu att läggas fram för förhandling mellan Europaparlamentet och rådet enligt det ordinarie lagstiftningsförfarandet.

Nya medlemmar till Växtbaserat Sverige

Vi i branschorganisationen är alltid öppna för nya medlemmar och välkomnar alla som skulle vara intresserade av att vara en del av Växtbaserat Sverige att ta kontakt med kansliet: kansliet@vaxtbaseratsverige.se

